

Číslovky

Klasifikace

Mluvnické kategorie

Flexe

Deklinace:

jmenná: vokalická (tvrdá, měkká), konsonantická

zájmenná: tvrdá, měkká

složená: adjektiva ve složeném tvaru, adjektivalia

ČÍSLOVKY: základní → jako zájmena nebo substantiva

řadové → jako složené tvary adjektiv

Mluvnické kategorie

pád (bez vokativu)

rod: 1–3 (4)

číslo: 1=sg, 2=du, 3 a více=pl

člen, určitost

„souborovost“

• jeden<jedinъ

jedna<jedina

jedno<jedino

tъ

ta

to

bezъ **togo**, къ **tomu**

bezъ **toje**, къ **toji**

tъ/togo, o **tomъ**, съ **těmъ**

tø, o **toji**, съ **tojø** (č. 3x té, pol. 3x tej)

+ singularis

rabъ, žena, selo (shodný přívlastek)

(bezъ) jedinogo raba

jedinoje ženy

(къ) jedinomu rabu

jedinoji ženě

A=N/G

jedinø ženø

o jedinomъ rabě

jedinoji ženě

(съ) jediněmъ rabomъ

jedinojø ženøjø

• dva < dъva

ta

dvě < dъvě

tě/тъ

dvě < dъvě, pol. dwa, r. два

tě/тъ

(bezъ, o) toju, (къ, съ) těma

+

dualis

raba, ženě, lětě (přívlastek shodný)

(bezъ, o) dъvoju (č. dvů > dvou) rabu, ženu, lětu

(къ, съ) dъvěma raboma, ženama, lětoma č. s dvěma!, ne ~~dvěmi!~~

два мальчика, dva motka (G sg = N duálu) ... č. dva chlapci (N pl)

• trъe, trъje

tri

tri

рѡтъе, gostъe/kosti (pl.)

(bezъ) trii

gostii/kostii

č. tří, třech ← L

(къ) trъmъ

g/kostъmъ

třem

o trъchъ

g/kostъchъ

třech

(съ) trъmi

g/kostъmi

třmi → třemi

+

pluralis (přívlastek shodný)

trъe rabi, tri ženy, tri lěta

(bezъ) trii rabъ, ženъ, lětъ

(къ) trъmъ rabomъ, ženamъ, lětomъ

o trъchъ raběchъ, ženachъ, letěchъ

(съ) trъmi raby, ženami, lěty

- četyre **kamene** četyri četyri **materi** (pl.)
 (bezъ) četyrъ kamenъ č. čtyř, čtyřech ← L
 (къ) četyrъmъ kamenъmъ čtyřem
 o četyrъchъ kamenъchъ čtyřech
 (съ) četyrъmi kamenъmi čtyřmi

+
 pluralis

- jedinъ mužь, jedina žena, jedino lěto jedino sъto
 dъva muža, dъvě ženě, dъvě lětě dъvě sъtě
 trъje muži, tri ženy, tri lěta tri sъta
 četyre muži, četiri ženy, četiri lěta četyri sъta

- pęť, šestъ, sedmъ, osmъ, dvětъ, desetъ **kostъ** (sg)

pęti **kosti**

(съ) pętyjо **kostыjо** č. pětí ← pětí

+ G pl.: mužь, ženъ, lětъ

Víceslovné číselné údaje:

jedinъ/jedina/jedino **na desęte**

dъva/dъvĕ **na desęte**

trъje/tri **na desęte**

četyre/četyri **na desęte**

pęť **na desęte**

rabъ, žena

raba, ženĕ

rabi, ženy

rabi, ženy

rabъ, ženъ

- na desęte – (L sg „kamy”)

jeden(n)á(des)ct(e), jedenácti...

(bezъ) jedinogo na desęte raba

(къ) jedinomu na desęte rabu

o jedinomъ na desęte rabĕ

(съ) jedinĕmъ na desęte rabom

jedinoję na desęte godiny

jedinoji na desęte godinĕ...

jedinoji na desęte godinĕ

jedinojǫ na desęte godinojǫ

dъva na desęte dvanáct, dvanácti

dъva na desęte raba
dъvoju na desęte rabu
dъvěma na desęte raboma

dъvě na desęte ženě, lětě
dъvoju na desęte ženu, lětu
dъvěma na desęte ženama, lětoma

trъe na desęte rabi, učenicí...
trii na desęte rabъ, učeník...
trъmъ na desęte rabomъ, učeníkomъ...

tri na desęte ženy, godiny...
trii na desęte ženъ
trъmъ na desęte ženamъ...

četyre na desęte rabi
četyrъ na desęte rabъ
četyrъmъ na desęte rabomъ...

četyri na desęte ženy
četyrъ na desęte ženъ
četyrъmъ na desęte ženamъ...

pęť na desęte rabъ, ženъ, lětъ...

dъva desęti (kameni-dualis) **raba** (dualis)

dъvě desęti (kosti, dualis) **ženě** (dualis)

dъvoju desętu rabu/desęťju ženu
dъvěma desęťma raboma/ženama

dvacet: dvaceti/dvacíti

trъe desęte (kamene-pl) rabi

tri desęti (kosti-pl) ženy

třicet: třiceti/třícíti

četyre desęte (kamene-pl) rabi

četyri desęti (kosti-pl) ženy

čtyřicet: čtyřiceti/čtyřícíti

pęť desęť rabъ, ženъ, lětъ (G pl.)

- **tyseřta tysřta**
tri, řetyri tysřtę (N pl., duřę)

dъvě tysřšti (N du., duři)
pęť tysřšťь (G pl., dušťь)

Řadovę

pъvujь, pъvaja, pъvoje, drugujь/vъtorujь, tretiь ...

- supletivismus: jediь vs. pъvujь < pъvъjь
- urřitost

Druhovę, souborovę

dъvojь, dъvoja, dъvojь, trojь... jak jь, ja, je; řetvorъ, devętorъ... jak o-/a-kmeny
szeć, szećciu, szećcioro... семеро...

Personálnost

dwaj/dwóch vs dwie – f., dwa
sloven. dvaja, traja, řtyria; bul. двама, трима, седмима

1 jedino léto
2 dvě léta
3 tři léta
4 čtyři léta
5 pět léta
10 deset léta

11 jedino na deset léto
20 dvě deseti léta (léta)
21 dvě deseti i jedino léto
30 tři deseti léta
50 pět deset léta
100 jedino sto léta / léto
200 dvě stě léta / léta
300 tři stá léta / léta
400 čtyři stá léta / léta
500 pět stá léta

2 gospodin
2 žena
3 žena
3 syn
4 rab
4 otroci
6 rab
7 žena
12 učení
13 duša
20 muž
30 godina
40 močenik
40 léto
100 Rimljanin
200 léto
50 rab
5 syn
2 chléb
16 léto
4 selo
21 léto
34 rab
300 léto
500 léto